

Recap Perscafé Partos

Meer buitenlandverhalen in de media

Het Partos Perscafé stond in het teken van één centrale vraag: hoe krijgen we meer verhalen over internationale samenwerking en wereldwijde ontwikkelingen in het Nederlandse medialandschap? In een tijd waarin de media-aandacht vooral naar binnenlandse thema's gaat, is het juist belangrijk om zichtbaar te maken wat er buiten onze grenzen gebeurt en hoe dat direct raakt aan Nederland. Tijdens het perscafé gingen Partosleden en journalisten met elkaar in gesprek: van diepgravende onderzoeksjournalistiek tot multimediale verslaglegging en podcasts als vorm voor impactvolle storytelling. De middag bestond uit drie inhoudelijke onderdelen, met telkens ruimte voor vragen, discussie en het delen van ervaringen.

Journalistiek perspectief Annegina Randewijk: werken aan Afrika-verhalen

Annegina deelde haar ervaringen als buitenlandjournalist binnen een kleine redactie met beperkte capaciteit, en wat dat betekent voor de manier waarop verhalen tot stand komen.

Werkwijze en afwegingen

- Een grote regio vraagt voortdurend om scherpe keuzes; niet alles kan worden opgepakt.
- Onderwerpen krijgen vaak meer aandacht als er een duidelijke link is met Nederland of Europa, of als er een link is naar het persoonlijke leven van de lezer.
- Journalisten moeten intern pitchen voor verhalen en concurreren met andere thema's.
- Persberichten zijn alleen bruikbaar als ze echt nieuws bevatten en iets toevoegen. Algemene constatering zijn zelden nieuwswaardig. Maak grote en complexe thema's klein en concreet.
- Het 'bijzondere' verhaal staat centraal; beeld is ondersteunend en hoeft niet altijd perfect te zijn.
- Iedere journalist werkt anders: maatwerk en persoonlijk contact zijn essentieel.

Praktische tips

1. **Netwerk** - Ngo's hebben goud in handen met hun netwerk aan contacten en inside informatie. Journalisten kunnen niet zonder contacten. Misschien is het zijn van een knowledge-broker ook wel onderdeel van de PR.
2. **Relaties** - het is all about contact opbouwen, elkaar kennen. Hoe werkt die persoon en waar werkt die persoon aan. Wat vindt die persoon prettig. Waar kan ik deze persoon mee 'van dienst' zijn.
3. **Aansluiten** - Waar gaat de journalist/correspondent naartoe? Hebben jullie als ngo ook een verhaal in die regio die het waard is om te vertellen. Journalisten werken graag aan verhalen die groot leed, klein maakt. In een persoon of een gemeenschap. Weg van de cijfers.
4. **Werk als ngo's samen** - opereren jullie in hetzelfde gebied, waarom niet de krachten bundelen om in de media te komen. De journalist heeft dan ineens niet 1 maar bijv. 3 bronnen.

5. **Vertrouwen** - Wees niet bang om te tippen. Dat kan anoniem, maar ook *off-the-record* gesprekken zijn fijn. Journalisten halen hier veel info uit en kunnen die dan misschien niet met bron gebruiken, maar wel zoeken naar andere bronnen die dit kunnen bevestigen.

Wees je bewust dat ieder zijn rol heeft. Bouw een relatie op, maar weet: ik spreek met een journalist. Wil je iets vertellen, zonder dat het in een artikel komt: zeg dan echt *off-the-record*.

Correspondentschap en veldwerk Joost Bastmeijer: praktijk van internationale journalistiek

Joost gaf een inkijk in het werken als correspondent en de praktische realiteit van verslaggeving vanuit Afrika en de rol die NGO's in sommige projecten van hem hebben gehad. De samenwerking met NGO's maakte voor hem in sommige gevallen verslaggeving mogelijk in gebieden die anders onbereikbaar zouden zijn geweest voor hem als journalist.

Toegang tot conflictgebieden

- Reizen binnen Afrika zijn vaak langdurig, duur en logistiek ingewikkeld. Visa en toegang tot landen of regio's zijn steeds lastiger te verkrijgen door de autoritaire regimes en de conflicten die er spelen.
- NGO's kunnen een cruciale rol spelen door te helpen met logistiek, contacten en toegang tot plekken waar journalisten anders niet mogen komen. Ondersteuning kan bestaan uit vervoer, verblijf of introducties, mits transparant en afgestemd met de redactie.
- Contact tussen journalisten onderling kan leiden tot nieuwe vormen van storytelling, zoals bijv. dagboekvormen en gezamenlijke artikelen. Relaties met journalisten ter plekke kan heel waardevol zijn en extra perspectief inbrengen in het artikel. Voor correspondenten is toegang tot journalistiek gezien interessante regionen erg belangrijk. Als het dan echt niet lukt om er zelf te geraken, kan een samenwerking met een NGO erg waardevol zijn om het verhaal toch naar buiten te krijgen.
- Internationale politieke ontwikkelingen kunnen onverwacht nieuwe invalshoeken bieden voor bestaande thema's. Wees alert op actuele haakjes. Veel reizen worden ver van tevoren gepland en volledig volgeboekt om kosten te rechtvaardigen, maar soms kan nog wel een tussenstop gemaakt worden als er iets actueels speelt.

Redactionele verschillen

Verschillende media hebben verschillende invalshoeken: sommige focussen meer op reportages (zoals de Volkskrant), andere focussen iets meer op analyse en duiding (zoals NRC). Correspondenten halen hun verhalen bij voorkeur zelf uit het veld; persberichten spelen daarbij een beperkte rol. Ook omdat het vaak vanuit het perspectief van NGO is opgesteld, zonder actuele haakjes om er nieuws van te maken. Het is wel prettig als een journalist ruim van tevoren getipt wordt over bijzondere contacten en verhalen, dan kan dit soms wel ingepast worden in een reis die al gepland staat.

Podcast & storytelling: 'Het kind in de vijver' (Max Boogaard & Liliane Fonds)

Het laatste onderdeel ging over de inzet van podcasts als reportage vorm voor verdieping en impact, aan de hand van de audiodocumentaire *Het kind in de vijver*. Max Boogaard en Liliane Fonds werkten samen aan dit project vanuit verschillende rollen. Max was verantwoordelijk

voor de storytelling en inhoud. Liliane Fonds was opdrachtgever en met name gefocust op de distributie en communicatie rondom de podcast. Enkele ingrediënten van de samenwerking:

- Liliane Fonds doel: vergroten van naamsbekendheid en het bereiken van nieuwe doelgroepen. En engagement en verdieping voor nieuwe en bestaande donateurs
- Duizenden luisteraars luisterden langdurig naar het verhaal, wat zorgt voor waardevolle interactie.
- Gekozen is voor een audiodocumentaire in plaats van een 'discussiegesprek' omdat dat beter aansluit bij de storytelling en strategie van het Liliane Fonds.
- De maker kreeg inhoudelijke vrijheid; de organisatie bleef bewust op de achtergrond.
- De focus lag op kinderen en morele dilemma's, en het werk van hulpverleners ter plaatse. Niet op het Liliane Fonds zelf.

Storytellingprincipes

- Maak de luisteraar onderdeel van het proces, niet slechts ontvanger van de boodschap.
- Benoem twijfel, onwetendheid en zoektocht; dat vergroot nabijheid en geloofwaardigheid.
- Podcasts zijn geschikt voor grote morele vragen zonder eenvoudige antwoorden.

Overkoepelende lessen voor NGO's

- Investeer in relaties en vertrouwen met journalisten.
- Benut je netwerk en lokale kennis actief.
- Sluit aan bij de agenda en werkwijze van de journalist.
- Werk samen met andere organisaties en journalisten voor sterkere verhalen.
- Wees expliciet over on/off the record afspraken.
- Kies vorm en kanaal bewust, passend bij boodschap en publiek.